

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 616

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 21 august 2002

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
47.—	ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI Ordonanță pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul PHARE 2001 de cooperare transfrontalieră dintre România și Bulgaria — RO0103, semnat la București la 4 decembrie 2001	1
	Memorandum de finanțare.....	2-16

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ

pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul PHARE 2001 de cooperare transfrontalieră dintre România și Bulgaria — RO0103, semnat la București la 4 decembrie 2001

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 1 pct. I.3 din Legea nr. 411/2002 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

Art. 1. — Se ratifică Memorandumul de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul PHARE 2001 de cooperare transfrontalieră dintre România și Bulgaria — RO0103, semnat la București la 4 decembrie 2001.

Art. 2. — În cadrul contractelor pentru executarea de lucrări, precum și pentru furnizarea de bunuri și servicii, încheiate cu contractorii locali în temeiul memorandumului de finanțare, plățile pot fi efectuate și în euro.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE
Contrasemnează:

Ministrul integrării europene,
Hildegard Carola Puwak
p. Ministrul afacerilor externe,
Cristian Diaconescu,
secretar de stat
Ministrul dezvoltării și prognozei,
Gheorghe Romeo Leonard Cazan

Ministrul apelor și protecției mediului,
Petru Lificiu
Ministrul lucrărilor publice, transporturilor și locuinței,
Miron Tudor Mitrea
p. Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Gherghina,
secretar de stat

București, 25 iulie 2002.
Nr. 47.

MEMORANDUM DE FINANȚARE*)

Comisia Europeană, denumită în continuare *Comisia*, acționând pentru și în numele Comunității Europene, denumită în continuare *Comunitatea*, pe de o parte, și

Guvernul României, denumit în continuare *Beneficiarul*, pe de altă parte, au convenit următoarele:

Măsura la care se face referire la art. 1 va fi dusă la îndeplinire și finanțată din resursele bugetare ale Comunității, în conformitate cu prevederile stabilite în prezentul memorandum. Cadrul tehnic, juridic și administrativ în care va fi pusă în aplicare măsura la care se face referire la art. 1 este stabilit în Condițiile generale anexate la Acordul-cadru încheiat între Comisie și Beneficiar și completate cu prevederile prezentului memorandum și cu Prevederile speciale anexate la acesta.

ARTICOLUL 1**Natura și obiectul**

Ca o componentă a programului său de asistență, Comunitatea va contribui, sub forma finanțării nerambursabile, la finanțarea următoarei măsuri:

Numărul programului: RO0103

Titlul: Programul PHARE 2001 de cooperare transfrontalieră dintre România și Bulgaria

Durata: până la 30 noiembrie 2003

ARTICOLUL 2**Angajamentul Comunității**

Contribuția financiară a Comunității este fixată la maximum 8 milioane euro, denumită în continuare *finanțare nerambursabilă CE*.

ARTICOLUL 3**Durată și expirare**

Pentru prezenta măsură finanțarea nerambursabilă CE este disponibilă pentru contractare până la data de 30 noiembrie 2003, făcând obiectul reglementărilor prezentului memorandum. Toate contractele trebuie semnate până la această dată. Fondurile din finanțarea nerambursabilă CE care nu au fost contractate până la această dată vor fi anulate. Termenul limită pentru efectuarea plăților din cadrul finanțării nerambursabile CE este 30 noiembrie 2004, cu excepția proiectului RO0103.01 „Punctul de trecere a frontierei între Călărași (România) și Siliștra (Bulgaria)”, unde termenul final pentru efectuarea plăților este 30 noiembrie 2005. Toate plățile trebuie efectuate până la expirarea termenului limită. Totuși Comisia poate, în circumstanțe excepționale, să acorde o prelungire a perioadei de con-

Pentru Beneficiar,
Hildegard Carola Puwak,
ministrul integrării europene,
coordonatorul național al asistenței

Anexe:

- Anexa nr. 1 Contract-cadru (anexele A și B)
- Anexa nr. 2 Prevederi speciale (anexa C)
- Anexa nr. 3 Transparență și publicitate

tractare sau a perioadei de efectuare a plăților, dacă aceasta este cerută în timp util și justificată în mod adecvat de către Beneficiar. Prezentul memorandum va înceta la data expirării perioadei finanțării nerambursabile CE. Toate fondurile care nu au fost utilizate vor fi returnate Comisiei.

ARTICOLUL 4**Adrese**

Correspondența referitoare la executarea măsurii, având menționate numărul și titlul măsurii, va fi trimisă la următoarele adrese:

Pentru Comunitate:

Delegația Comisiei Europene în România

Bd Primăverii nr. 48a

71297 București

România

Telefon (+40-1) 203 54 00

Fax: (+40-1) 230 24 53

Pentru Beneficiar:

Guvernul României

Ministerul Integrării Europene

Str. Apolodor nr. 17, sectorul 5

București

România

Telefon: (40-1) 301 15 06

Fax: (40-1) 336 85 09

ARTICOLUL 5**Numărul de documente în original**

Prezentul memorandum este redactat în două exemplare în limba engleză.

ARTICOLUL 6**Intrarea în vigoare**

Prezentul memorandum va intra în vigoare la data la care va fi semnat de ambele părți. Orice cheltuielă care are loc înainte de această dată nu este eligibilă pentru finanțarea nerambursabilă CE.

Anexele reprezintă parte integrantă din prezentul memorandum.

Întocmit la București la 4 decembrie 2001.

Pentru Comunitate,
Jonathan Scheele,
șeful Delegației Comisiei Europene
în România

*) Traducere.

A C O R D - C A D R U

Comisia Comunităților Europene, denumită în cele ce urmează *Comisia*, acționând pentru și în numele Comunității Economice Europene, denumită în cele ce urmează *Comunitatea*, pe de o parte, și România, de cealaltă parte, și împreună denumite *părți contractante*,

având în vedere faptul că România este eligibilă de a beneficia de Programul de asistență PHARE din partea Comunității, prevăzut în Regulamentul nr. 3.906/89 din 18 decembrie 1989 al Consiliului Comunității Europene, modificat prin Regulamentul nr. 2.698/90 din 17 septembrie 1990,

având în vedere faptul că este convenabilă menționarea în cele de mai jos a cadrului tehnic, legal și administrativ pentru executarea măsurilor finanțate în România în cadrul programului de asistență al Comunității,

au convenit după cum urmează:

ARTICOLUL 1

Pentru a promova cooperarea dintre părțile contractante în scopul sprijinirii procesului reformei economice și sociale din România, părțile contractante sunt de acord să implementeze măsuri în domeniul cooperării financiare, tehnice și al altor forme de cooperare, astfel cum s-a specificat în regulamentul menționat mai sus, care vor fi finanțate și implementate în cadrul tehnic, legal și administrativ stabilit în acest acord. Detaliile specifice ale fiecărei măsuri (sau set de măsuri) vor fi introduse într-un memorandum ce va fi convenit între părțile contractante (denumit în continuare *memorandum de finanțare*), pentru care este oferit un model în anexa nr. 2 (C).

România întreprinde toate acțiunile necesare pentru a asigura executarea corespunzătoare a tuturor măsurilor.

ARTICOLUL 2

Fiecare măsură finanțată în cadrul acestui acord va fi implementată în conformitate cu Condițiile generale prevăzute în anexa A, care vor fi considerate ca fiind incluse în fiecare memorandum de finanțare.

Memorandumul de finanțare poate schimba sau suplimenta Condițiile generale, după cum va fi necesar pentru implementarea măsurii în discuție.

ARTICOLUL 3

Pentru problemele legate de măsurile finanțate în cadrul acestui acord Comisia va fi reprezentată de delegația sa, imediat ce aceasta este înființată în București, care se va asigura din partea Comisiei că măsura este executată în conformitate cu practicile financiare și tehnice legale.

ARTICOLUL 4

Când părțile contractante convin astfel, Comisia poate delega responsabilitatea sa integrală sau parțială privind implementarea unei măsuri către o terță parte, stat sau agenție.

Eugen Dijmărescu,
ministru de stat
ROMÂNIA

În acest caz termenii și condițiile unei asemenea delegări vor fi menționate în acordul ce urmează să fie încheiat între Comisie și terță parte, stat sau agenție, cu acordul Guvernului României.

ARTICOLUL 5

Orice dispută legată de acest acord, care nu poate fi rezolvată prin consultare, va fi soluționată în conformitate cu procedura de arbitraj menționată în anexa B.

ARTICOLUL 6

Acest acord este întocmit în două exemplare în limba engleză.

ARTICOLUL 7

Acest acord va intra în vigoare la data la care părțile contractante se vor informa reciproc despre aprobarea sa în conformitate cu legislația sau procedura internă a fiecărei părți. Acordul va continua să fie în vigoare pentru o perioadă nedefinită, dacă nu își încetează valabilitatea prin notificarea scrisă a uneia dintre părțile contractante către cealaltă parte.

La încheierea duratei de valabilitate a acestui acord orice măsură aflată încă în curs de execuție va fi dusă la îndeplinire conform termenilor memorandumului de finanțare aferent și Condițiilor generale stabilite prin prezentul acord.

ARTICOLUL 8

Prevederile acestui acord se vor aplica și cooperării tehnice și altor forme de cooperare convenite între părțile contractante, care, prin natura lor, nu sunt cuprinse într-un memorandum specific finanțat în baza programului de asistență PHARE, la cererea Guvernului României.

Anexele vor fi considerate parte integrantă a acestui acord. Întocmit la București la 12 martie 1991.

Frans Andriessen,
vicepreședinte al Comisiei Europene
COMUNITATEA

CONDIȚII GENERALE**privind memorandumurile de finanțare**

În aceste Condiții generale termenul *Beneficiar* va fi înțeles ca referitor la Guvernul României.

TITLUL I**Finanțarea proiectelor****ARTICOLUL 1****Obligația Comunității**

Angajamentul Comunității, denumit în cele ce urmează *finanțarea gratuită a CEE*, a cărei valoare este menționată în memorandumul de finanțare, va determina limita în cadrul căreia se vor desfășura angajarea și execuția plăților prin contracte și devize aprobate corespunzător.

Orice cheltuieli ce depășesc finanțarea gratuită a CEE vor fi suportate de Beneficiar.

ARTICOLUL 2**Disponibilitatea finanțării gratuite a CEE**

Acolo unde execuția unei măsuri depinde de angajamentele financiare asupra resurselor proprii ale beneficiarilor sau asupra altor surse de fonduri, finanțarea gratuită a CEE va deveni disponibilă în momentul în care devin disponibile și sumele angajate de Beneficiar și/sau celelalte surse de fonduri, conform celor prevăzute în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 3**Plata**

Contractele sunt eligibile pentru plăți în baza acestui memorandum de finanțare numai dacă sunt încheiate înainte de data de expirare a memorandumului de finanțare. Plățile în cadrul unor asemenea contracte pot avea loc în timpul unei perioade de maximum 12 luni de la data de expirare a memorandumului de finanțare. Orice prelungire excepțională a acestei perioade trebuie să fie aprobată de Comisie.

În cadrul limitei stabilite pentru finanțarea gratuită a CEE cererile pentru fonduri sub forma unui program de lucru vor fi prezentate Delegației Comisiei de către Beneficiar, conform agendei stabilite în memorandumul de finanțare. Documentele justificative referitoare la plățile făcute pentru realizarea unei anumite măsuri vor fi puse la dispoziție în sprijinul cererii de fonduri, atunci când Comisia o solicită.

Oricum, în cadrul anumitor contracte din cadrul măsurii poate fi prevăzută plata direct de către Comisie către contractanți. Fiecare contract va indica proporția și momentul efectuării plății, împreună cu documentele justificative necesare.

Pentru partea de program implementată de Beneficiar autoritatea de implementare va înainta un program de lucru cu cel puțin 9 luni înainte de data expirării memorandumului de finanțare, pentru aprobarea de către Comisie a contractelor ce mai trebuie încheiate pentru implementarea programului. Programul de lucru trebuie să cuprindă propuneri pentru utilizarea dobânzilor nete provenite din conturile deschise în cursul implementării programului, cu condiția ca întreaga finanțare gratuită a CEE să fi fost angajată anterior.

În ceea ce privește măsurile executate pe baza unor devize estimative, în condițiile în care memorandumul de finanțare nu poate prevedea altfel, o primă tranșă de plată care nu va depăși 20% din totalul devizului aprobat de Comisie poate fi efectuată în favoarea Beneficiarului pentru a facilita lansarea măsurii. Alte tranșe de plată vor fi disponibile la cererea Beneficiarului, în aceleași condiții menționate la paragraful 2 de mai sus.

TITLUL II**Achiziții****ARTICOLUL 4****Generalități**

Procedura ce trebuie urmată pentru încheierea contractelor de lucrări, achiziții și de cooperare tehnică va fi menționată în memorandumul de finanțare, conform principiilor de mai jos.

ARTICOLUL 5**Condiții de participare**

1. Cu excepția prevederilor art. 6, Comisia și Beneficiarul vor lua măsurile necesare pentru a asigura egalitatea condițiilor de participare la astfel de contracte, în special prin publicarea în timp util a invitațiilor la licitație. Anunțurile urmează să fie făcute pentru Comunitate cel puțin în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene și pentru statele beneficiare, în jurnalul oficial corespunzător.

2. Condițiile generale ale contractelor trebuie să fie întocmite în conformitate cu modelele din uzanța internațională, cum ar fi reglementările generale și condițiile pentru contractele de achiziții finanțate din fondurile PHARE.

ARTICOLUL 6**Derogarea de la procedurile standard**

Acolo unde este recunoscută urgența situației sau unde aceasta este justificată pe baza naturii, importanței reduse sau a unor caracteristici particulare ale anumitor măsuri (de exemplu: operațiuni de finanțare în două etape, operațiuni multifazate, specificații tehnice particulare etc.) și ale contractelor respective, Beneficiarul poate, de acord cu Comisia, să autorizeze în mod excepțional:

- acordarea contractelor în urma unor invitații restrânse la licitație;
- încheierea contractelor prin acord direct;
- realizarea contractelor prin departamente de lucrări publice.

O astfel de derogare trebuie să fie menționată în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 7**Acordarea contractelor de lucrări și achiziții**

Comisia și Beneficiarul se vor asigura că pentru fiecare operațiune oferta selectată este cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, în special din punctul de

vedere al calificărilor și garanțiilor oferite de licitatori, al costului și al calității serviciilor, al naturii și al condițiilor de execuție a lucrărilor sau a achizițiilor, al costului lor de utilizare și al valorii tehnice.

Rezultatele invitațiilor la licitație vor trebui publicate în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene cât de repede posibil.

ARTICOLUL 8

Contractele de cooperare tehnică

1. Contractele de cooperare tehnică, care pot lua forma contractelor pentru studii, supervizarea lucrărilor sau de asistență tehnică, vor fi încheiate după negocierea directă cu consultantul sau, dacă se justifică din punct de vedere tehnic, economic sau financiar, ca urmare a invitației la licitație.

2. Contractele vor trebui să fie întocmite, negociate și încheiate fie de Beneficiar, fie de Comisie, atunci când se prevede astfel în memorandumul de finanțare.

3. În situația în care contractele urmează să fie întocmite, negociate și încheiate de Beneficiar, Comisia va propune o listă scurtă cu unul sau mai mulți candidați, pe baza criteriilor de garantare a calificărilor, experienței și independenței lor și ținând seama de disponibilitatea acestora pentru proiectul în discuție.

4. În cazul unei proceduri directe de negociere, când Comisia a propus mai mulți candidați, Beneficiarul este liber să aleagă dintre cei propuși candidatul cu care intenționează să încheie contractul.

5. Când există recurs la o procedură de licitare, contractul va fi acordat candidatului care a înaintat oferta confirmată de Beneficiar și de Comisie ca fiind cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

TITLUL III

Acordarea de facilități

ARTICOLUL 9

Privilegiile generale

Personalului care participă la măsurile finanțate de Comunitate, precum și membrilor de familie ai acestuia li se pot acorda avantaje, privilegii și scutiri nu mai puțin favorabile decât cele acordate în mod obișnuit altor străini angajați în statul Beneficiarului în cadrul oricărui alte acorduri bilaterale sau multinaționale ori aranjamente pentru programe de asistență economică și de cooperare tehnică.

ARTICOLUL 10

Facilități de stabilire, instalare, intrare și rezidență

În cazul contractelor de lucrări, de achiziții sau de servicii persoanele fizice ori juridice eligibile pentru participarea la procedurile de licitație vor avea drept de instalare temporară și de rezidență în cazurile în care importanța contractului justifică aceasta. Acest drept va fi obținut numai după emiterea invitației de participare la licitație și va servi personalului tehnic necesar în vederea efectuării studiilor preparatorii pentru redactarea ofertelor și va expira la o lună după desemnarea contractorului.

Beneficiarul va permite personalului care ia parte la contractele de lucrări, achiziții sau de servicii finanțate de Comunitate și membrilor de familie apropiați ai acestuia să intre în statul Beneficiarului, să se stabilească în stat, să

lucreze acolo și să părăsească statul respectiv, așa cum o justifică natura contractului.

ARTICOLUL 11

Importul și reexportul de echipament

Beneficiarul va acorda permisele necesare pentru importul de echipament profesional cerut pentru executarea măsurii, în conformitate cu legile, regulile și reglementările în vigoare ale Beneficiarului.

Beneficiarul va acorda în plus persoanelor fizice și juridice care au executat contracte de lucrări, achiziții sau de servicii permisele necesare pentru reexportul echipamentului menționat.

ARTICOLUL 12

Controlul importurilor și schimburilor valutare

Pentru executarea măsurilor Beneficiarul se obligă să acorde autorizații de import, precum și autorizații pentru achiziționarea valutei necesare și să aplice reglementările naționale privind controlul asupra schimburilor valutare, fără discriminare între statele membre ale Comunității, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

Beneficiarul va acorda permisele necesare pentru repatrierea fondurilor primite pentru executarea măsurii, conform reglementărilor de control al schimburilor valutare în vigoare în statul Beneficiarului.

ARTICOLUL 13

Impozitare și vamă

1. Plata impozitelor, a taxelor vamale și a taxelor de import nu va fi finanțată din finanțarea gratuită a CEE.

2. Importurile în baza contractelor de livrări încheiate de autoritățile Beneficiarului și finanțate din finanțarea gratuită a CEE vor putea intra în statul Beneficiarului fără a fi supuse taxelor vamale, altor taxe de import, impozitelor sau unui regim fiscal cu efect echivalent.

Beneficiarul va asigura ca importurile respective să fie eliberate din punctul de intrare pentru a fi livrate către contractor, așa cum se prevede în contract, și pentru folosința imediată conform cerințelor pentru implementarea normală a contractului, fără a ține seama de întârzieri sau de dispute în ceea ce privește stabilirea taxelor vamale, plăților sau a impozitelor menționate mai sus.

3. Contractele pentru achiziții sau servicii oferite de firme externe sau românești, finanțate din finanțarea gratuită a CEE, nu vor fi supuse în statul Beneficiarului plății T.V.A., timbrului fiscal sau taxelor de înregistrare ori altor impuneri fiscale având efect similar, indiferent dacă aceste taxe există sau urmează să fie instituite.

4. Persoanele fizice și juridice, inclusiv personalul expatriat din statele membre ale Comunității, care execută contracte de cooperare tehnică finanțate din finanțarea gratuită a CEE, vor fi scutite de la plata impozitului pe profit și pe venit în statul Beneficiarului.

5. Efectele personale și gospodărești importate pentru uz personal de către persoanele fizice (și membrii familiilor lor), altele decât cele achiziționate local, angajate în îndeplinirea sarcinilor definite în contractele de cooperare tehnică, vor fi scutite de taxe vamale, taxe de import, de alte taxe și impozite fiscale cu același efect, efectele personale și gospodărești respective urmând să fie reexportate sau să se dispună de ele în țară conform reglementărilor în vigoare în statul Beneficiarului, după terminarea contractului.

6. Persoanele fizice și juridice care importă echipament profesional, așa cum se prevede la art. 11, dacă solicită astfel, vor beneficia de sistemul de admitere temporară, astfel cum este definit prin legislația națională a Beneficiarului, în ceea ce privește echipamentul respectiv.

TITLUL IV

Executarea contractelor

ARTICOLUL 14

Originea achizițiilor

Beneficiarul se declară de acord că, atunci când Comisia nu autorizează altfel, materialele și livrările necesare pentru executarea contractelor trebuie să fie originare din Comunitate, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

ARTICOLUL 15

Proceduri de efectuare a plăților

1. Pentru contractele finanțate din finanțarea gratuită a CEE documentele de licitație vor fi întocmite și plățile vor fi efectuate fie în unități europene de cont (ECU) sau, conform legilor și reglementărilor privind schimbul valutar ale Beneficiarului, în valuta Beneficiarului ori în valuta statului în care ofertantul își are înregistrat sediul de afaceri sau în valuta statului în care sunt produse livrările.

2. Când documentele de licitație sunt întocmite în ECU, plățile în cauză vor fi efectuate, în mod corespunzător, în valuta prevăzută în contract, pe baza ratei de schimb a ECU în ziua precedentă efectuării plății.

3. Beneficiarul și Comisia vor lua toate măsurile necesare pentru a asigura execuția plăților în cel mai scurt timp posibil.

TITLUL V

Colaborarea dintre Comisie și Beneficiar

ARTICOLUL 16

Inspecție și evaluare

1. Comisia va avea dreptul să își trimită propriii agenți sau reprezentanții corespunzător autorizați pentru a duce la îndeplinire orice misiune tehnică sau financiară ori de audit pe care o consideră necesară pentru a urmări execuția măsurii. În orice caz Comisia va comunica din timp autorităților Beneficiarului trimiterea unor astfel de misiuni.

Beneficiarul va pune la dispoziție toate informațiile și documentele care vor fi solicitate de aceasta și va lua toate măsurile pentru a facilita munca persoanelor împuternicite să ducă la îndeplinire evaluările sau inspecțiile.

2. Beneficiarul:

a) va păstra înregistrări și documente contabile adecvate pentru identificarea lucrărilor, achizițiilor sau serviciilor finanțate în baza memorandumului de finanțare, conform procedurilor legale de contabilitate;

b) va asigura ca agenții sau reprezentanții susmenționați ai Comisiei să aibă dreptul de a inspecta toată documentația și înregistrările contabile relevante, privitoare la cele finanțate în baza memorandumului de finanțare, și va asista Curtea de Conturi a Comunității Europene în executarea evaluării contabile privind utilizarea finanțării gratuite a CEE.

Comisia va putea, de asemenea, să execute o evaluare ex post și o evaluare contabilă finală a programului. Evaluarea ex post va analiza realizarea obiectivelor/scopurilor programelor, precum și impactul asupra dezvoltării și restructurării sectorului implicat.

Evaluarea contabilă finală va examina datele financiare la nivel local ale programului, oferind o părere independentă asupra corectitudinii și compatibilității contractelor și plăților, precum și asupra conformității lor cu prevederile memorandumului de finanțare. Evaluarea contabilă va stabili balanța fondurilor neangajate și/sau necheluite care vor fi rambursate Comisiei.

ARTICOLUL 17

Urmărirea măsurilor

În urmărirea executării măsurii Comisia poate solicita orice explicație și, atunci când este necesar, poate cădea de acord cu Beneficiarul asupra unei noi orientări în ceea ce privește măsura, care să fie considerată mai bine adaptată obiectivelor avute în vedere.

Beneficiarul va face rapoarte către Comisie, conform planului menționat în memorandumul de finanțare, pe toată perioada de execuție a măsurii și după încheierea acesteia.

Comisia, pe baza rapoartelor și, după caz, a evaluării ex post, va proceda la închiderea oficială a programului și va informa țara beneficiară despre data închiderii oficiale a programului.

TITLUL VI

Prevederi generale și finale

ARTICOLUL 18

Consultări — dispute

1. Orice problemă legată de executarea sau de interpretarea memorandumului de finanțare sau a acestor Condiții generale va fi subiect de consultare între Beneficiar și Comisie, conducând, în cazul în care este necesar, la un amendament la memorandumul de finanțare.

2. În situația în care se constată neîndeplinirea unei obligații stabilite în memorandumul de finanțare și în aceste Condiții generale, care nu a fost subiect al unor măsuri de remediere luate în timp util, Comisia va putea suspenda finanțarea măsurii după consultarea cu Beneficiarul.

3. Beneficiarul poate renunța total sau parțial la execuția măsurii. Părțile contractante vor stabili detaliile respectivei renunțări printr-un schimb de scrisori.

ARTICOLUL 19

Anunț — adrese

Orice anunț și orice acord între părți, prevăzute aici, trebuie să aibă forma unei comunicări scrise, cu referire explicită la numărul și la titlul măsurii. Astfel de anunțuri sau de acorduri vor fi făcute prin scrisoare adresată părții autorizate să primească cele menționate și vor fi trimise la adresa anunțată de partea respectivă. În caz de urgență sunt permise comunicări prin telefax, comunicări telegrafice sau prin telex, care vor fi considerate valabile cu condiția confirmării imediate prin scrisoare. Adresele sunt menționate în memorandumul de finanțare.

ARBITRAJ

Orice dispută între părțile contractante, rezultând din acordul-cadru sau din memorandumul de finanțare, care nu este rezolvată prin aplicarea procedurilor menționate la art. 18 din Condițiile generale, referitoare la memorandumul de finanțare, va fi supusă arbitrajului de către un tribunal de arbitraj, după cum urmează:

Părțile la arbitraj vor fi Beneficiarul, pe de o parte, și Comisia, pe de altă parte.

Tribunalul de arbitraj va fi compus din 3 arbitri, numiți după cum urmează:

- un arbitru va fi numit de Beneficiar;

— un al doilea arbitru va fi numit de Comisie;

— al treilea arbitru (denumit în continuare și *conducător*) va fi numit prin acordul părților sau, în cazul unui dezacord, de secretarul general al O.N.U.

Dacă oricare dintre părți nu reușește să numească un arbitru, acesta va fi numit de conducător.

Dacă un arbitru numit conform acestei proceduri demisionează, decedează sau devine incapabil să își desfășoare activitatea, un alt arbitru va fi numit în același mod ca și arbitrul căruia îi ia locul; un astfel de succesori va avea toate puterile și îndatoririle arbitrului inițial.

ANEXA Nr. 2

(anexa C)

PREVEDERI SPECIALE

1. Obiective, descriere și condiții

1.1. Obiectivele generale ale programului sunt:

- promovarea bunei vecinătăți și a stabilității în regiunile de frontieră ale țărilor din Europa Centrală și de Est (și în particular în zona de frontieră bulgaro-română) prin finanțarea de proiecte ce vor aduce beneficii concrete regiunilor și comunităților de ambele părți ale frontierei;

- promovarea cooperării dintre regiunile de frontieră din ambele țări, în scopul sprijinirii acestor regiuni să depășească problemele specifice de dezvoltare care pot apărea, *inter alia*, datorită poziției lor în cadrul economiilor naționale, în interesul comunităților locale și într-o manieră compatibilă cu protecția mediului;

- promovarea creării și dezvoltării viitoare a rețelelor de cooperare pe fiecare parte a frontierei și stabilirea de legături între acestea și rețelele mai cuprinzătoare ale Comunității;

- promovarea coeziunii economice și sociale în regiunile de cooperare transfrontalieră.

1.2. Obiectivele specifice și rezultatele sunt reflectate în următoarele domenii de prioritate:

- îmbunătățirea infrastructurilor locale și transnaționale, în particular, în domeniul transporturilor, prin construirea unei noi căi de acces între cele două țări (proiectele BG0107.01 și RO0103.01) și prin îmbunătățirea unui drum de acces spre frontieră (proiectul BG0107.02);

- promovarea protecției mediului prin implementarea unui sistem comun de monitorizare a litoralului Mării Negre (proiectul BG0107.03 și proiectul RO0103.02) și prin protejarea unei mici insule din Delta Dunării (proiectul RO0103.03). Se vor pregăti, de asemenea, și alte proiecte adiționale de mediu (proiectul BG0107.04);

- promovarea dezvoltării regionale socioeconomice în regiunea de cooperare transfrontalieră, prin continuarea Fondului de proiecte mici comune (proiectele BG0107.05 și RO0103.04).

1.3. Descrierea programului

Programul a fost conceput ca urmare a contactelor bilaterale dintre Bulgaria și România, în urma mai multor discuții cu delegațiile CE în ambele țări și a recomandărilor Direcției Generale Extindere ce reflectă în fapt Reglementarea Comisiei nr. 2.760/98 cu privire la implementarea programelor de cooperare transfrontalieră în cadrul programelor PHARE. Proiectele selectate pentru susținerea Programului PHARE de cooperare transfrontalieră (CBC)

Bulgaria—România 2001 au fost aprobate pe parcursul întrunirii Cooperării comune (JCC) care a avut loc la Constanța la 16 martie 2001 și sunt în conformitate cu conținutul Documentului de programare comună (JPD).

O dovadă a cooperării crescânde dintre cele două țări o constituie faptul că majoritatea proiectelor acceptate în cadrul Programului PHARE de cooperare transfrontalieră (CBC) 2001 sunt proiecte „în oglindă“.

1.3.1. Prioritatea JPD: Îmbunătățirea infrastructurilor locale și transnaționale

Dunărea formează o graniță naturală între Bulgaria și România și a constituit multă vreme un obstacol în calea relațiilor comerciale extinse și a cooperării între regiunile de frontieră. În acest context punctele de acces transfrontaliere nu sunt foarte numeroase. Este necesară crearea unora noi și îmbunătățirea celor existente, astfel încât să nu reprezinte o piedică pentru dezvoltarea nici unei forme de cooperare transfrontalieră.

Proiectul BG0107.01 — Construirea de puncte de control la frontieră la Siliștra și

Proiectul RO0103.01 — Trecerea frontierei între Călărași (România) și Siliștra (Bulgaria) (proiecte „în oglindă“)

Proiectele propuse constau în construirea unui punct de trecere a frontierei la Siliștra—Călărași și darea în exploatare a unui nou feribot pentru traversarea Dunării pe teritoriul românesc. Aceste două proiecte „în oglindă“ au ca scop îmbunătățirea cooperării transfrontaliere dintre Bulgaria și România prin crearea unui nou punct de trecere a frontierei. Ele vor ușura, de asemenea, trecerea frontierei pentru călători și vehicule prin reducerea timpului de așteptare și prin simplificarea și eficientizarea formalităților vamale.

În ceea ce privește impactul în regiunile transfrontaliere, aceste proiecte vor favoriza cooperarea în aceste zone, la nivel local și național, și vor promova schimburile culturale și integrarea celor două regiuni de frontieră. Vor mai încuraja, de asemenea, dezvoltarea economică de ambele părți ale graniței în regiunile aflate în criză economică.

Pentru partea bulgară activitățile prevăzute sunt:

- pregătirea de către autoritățile bulgare a documentației de ofertă, în strânsă legătură cu autoritățile românești;
- asistență tehnică pentru revizuirea documentelor de ofertă existente;
- lucrările civile pentru construirea punctului de control, incluzând clădirea pentru controlul vamal, clădirea pentru

controlul pașapoartelor și al vizelor, clădirea pentru dezinfecția vehiculelor;

- autoritățile bulgare își asumă obligația de a asigura în același timp toate infrastructurile de întreținere necesare, inclusiv drumul de acces către punctul de control la frontieră;

- supravegherea lucrărilor.

Beneficiarul bulgar: Ministerul Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice

Costul total al proiectului: 4,905 MEUR

Fonduri alocate de PHARE: 2,600 MEUR

Cofinanțare: 2,305 MEUR (buget de stat)

Pentru partea română activitățile prevăzute sunt:

- conceperea și proiectarea detaliată a proiectului, în strânsă cooperare cu autoritățile bulgare;

- construcția infrastructurilor, care include realizarea platformelor de încărcare-descărcare, adaptarea și consolidarea malurilor, drumurilor interne, rețelelor și infrastructurii utilităților (alimentarea cu apă, energie electrică, energie termică);

- construirea punctului de trecere a frontierei;

- modernizarea și consolidarea drumului de acces;

- achiziționarea unui vas de transport pentru traversarea Dunării.

Beneficiarul român: Consiliul Județean Călărași și Administrația Națională a Drumurilor

Costul total al proiectului: 5,05 MEUR

Fonduri alocate de PHARE: 3,30 MEUR

Cofinanțare: 1,75 MEUR (1,25 MEUR de la Consiliul Județean Călărași și 0,5 MEUR de la Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței/Administrația Națională a Drumurilor)

Datorită coordonării complexe necesare pe parcursul implementării proiectelor „în oglindă” (între România și Bulgaria și în fiecare dintre aceste țări) și a structurării complexe pe faze a lucrărilor, se preconizează că durata contractelor de lucru va fi de aproximativ 28 de luni. De aceea data limită a efectuării plăților pentru ambele proiecte va fi 30 noiembrie 2005.

Proiectul BG0107.02 — Reabilitarea drumului II-29 de la granița dintre Bulgaria și România (Negru Vodă) până la General Toshevo

Pavajul drumului II-29 de la granița dintre Bulgaria și România (Negru Vodă) până la General Toshevo este în stare proastă. Un studiu recent arată că se constată existența unor gropi extinse în asfalt (care au fost reparate doar prin umplere manuală) și a unor șanțuri, precum și dezintegrarea bordurilor și marginilor.

Proiectul propus constă în reabilitarea a aproximativ 13 km din drumul II-29, de la km 71+390 (General Toshevo) până la km 84+320 (punct de trecere a frontierei). Secțiunea reabilitată va fi în conformitate cu standardele UE, în special în ceea ce privește greutatea maximă admisă de 11,5 tone/osie. Orașe bulgărești mari ca Varna și Dobrich, ca și unele orașe mici, cum ar fi Aksakovo, General Toshevo și Kardam (lângă granița), vor beneficia de pe urma implementării proiectului.

În ceea ce privește impactul transfrontalier, acest proiect va contribui la înlesnirea căii de acces de trecere a frontierei bulgaro-române la Negru Vodă și a legăturilor similare de transport de ambele părți. Va facilita sporirea legăturilor comerciale și culturale dintre cele două regiuni de frontieră și va încuraja dezvoltarea economică de

ambele părți ale graniței în regiunile aflate în criză economică.

Acest proiect este în conformitate cu Reglementarea Consiliului nr. 1.266/1999 privind coordonarea asistenței pentru preaderare. Într-adevăr, porțiunea de drum menționată nu face parte nici din Rețeaua de transport paneuropean, nici din Rețeaua TINA. Costul total este sub pragul minim de 5 milioane euro. Din aceste două motive un astfel de proiect de transport nu ar fi eligibil pentru ISPA. Mai mult decât atât, acest proiect constituie o parte indispensabilă din planul de dezvoltare regională stabilit în Documentul de programare comună (JPD) convenit.

Activitățile avute în vedere sunt:

- pregătirea documentației de ofertă. Consultanții bulgari vor pregăti proiectul detaliat. Apoi, pe baza acestui proiect detaliat va fi pregătit dosarul de ofertă;

- supervizarea și revizia documentației de ofertă. Va fi contractat un consultant pentru a revizui proiectul detaliat și dosarul de ofertă, pentru a se asigura că acestea respectă cerințele UE și PHARE. Același consultant internațional va fi responsabil pentru supravegherea contractului ulterior de lucrări;

- lucrări: reabilitarea drumului în conformitate cu standardele UE.

Beneficiarul bulgar: Agenția de Administrare a Drumurilor (REA), care face parte din Ministerul Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice

Costul total al proiectului: 3,33 MEUR

Fonduri alocate de PHARE: 2,50 MEUR

Cofinanțare: 0,83 MEUR (REA)

Din cauza termenului deficitar de îndeplinire a obligațiilor și a duratei lucrărilor, acest proiect de investiție va necesita o perioadă de efectuare a plăților de 2 ani, până la 30 noiembrie 2005.

1.3.2. **Prioritatea JPD: Protecția mediului**

Regiunile și municipalitățile de ambele părți ale graniței sunt înzestrate cu numeroase resurse naturale pe care doresc să le protejeze și să le susțină. În același timp dezvoltarea în domeniul industrial și energetic a cauzat în mai multe locuri daune de mediu, asupra aerului, apei și solului. În consecință, adoptarea de măsuri pentru monitorizarea și prevenirea poluării și reabilitarea mediului a devenit o prioritate.

Proiectul BG0107.03 — Monitorizarea integrată a litoralului bulgăresc al Mării Negre între Durankulak și Rezovo și

Proiectul RO0103.02 — Monitorizarea integrată a litoralului românesc al Mării Negre între Midia și Vama Veche

Aceste proiecte „în oglindă” vor asigura prevenirea și avertizarea la timp cu privire la poluarea accidentală a litoralului și vor stabili punctele vulnerabile de-a lungul întregului litoral. Ele vor asigura și instrumentele monitorizării integrate a Mării Negre atât din sectorul românesc, cât și din cel bulgăresc. Monitorizarea litoralului Mării Negre va fi îmbunătățită, iar capacitățile instituțiilor ce implementează monitorizarea maritimă vor fi sporite și consolidate.

În ceea ce privește impactul transfrontalier se va permite o cunoaștere mai bună a evoluției parametrilor de mediu în caz de poluare transnațională, estimarea rapidă a gravității accidentelor și a impactului lor asupra mediului, elaborarea unei strategii comune între România și Bulgaria în situațiile de criză și înființarea unei celule de control la nivel interregional pentru urmărirea și menținerea calității apei.

Se va asigura o coordonare strânsă cu activitățile care ocupă loc în mod curent în cadrul Convenției dunărene și cu celelalte proiecte referitoare la monitorizarea apei (potabile), care sunt finanțate de programele naționale PHARE. În plus se vor organiza întruniri de coordonare de deschidere și de închidere la finalul proiectului cu instituții și organizații potențial interesate.

Partea bulgară va efectua următoarele activități:

- evaluarea laboratoarelor de monitorizare, conceperea și pregătirea documentației de ofertă. O echipă de experți va efectua un inventar pentru evaluarea laboratoarelor existente de monitorizare în vederea identificării lipsurilor și deficiențelor în instituțiile existente de implementare a programului de monitorizare maritimă. Conceperea sistemului de monitorizare urmează să fie stabilită. Pe baza inventarului și a proiectului propus pentru sistemul de monitorizare echipa de experți va pregăti specificațiile tehnice și documentația de ofertă pentru achiziționarea efectivă a echipamentului, în cooperare strânsă cu autoritățile românești;

- achiziționarea echipamentului necesar pentru sistemul de monitorizare integrată. Se vor cumpăra întregul echipament necesar și consumabilele respective. Acestea vor include (indicativ): echipament de laborator și consumabile, stație de recepție satelit cu hardware și software pentru procesarea imaginilor în vederea monitorizării petelor de petrol de pe suprafața mării, hardware și software pentru trei stații GIS (sistem de informații geografice), un vas cu echipament de eșantionare și echipament de laborator pentru analize la bord. Respectivii proprietari vor suporta costurile de întreținere și de operare a echipamentului;

- acreditarea laboratoarelor de monitorizare. Această componentă va implementa noile proceduri standard de operare pentru analizele de laborator. Laboratoarele vor trebui să îndeplinească cerințele respectivelor organisme de acreditare, să facă operațional întregul echipament de laborator, să instruiască personalul, iar apoi să primească procedura de acreditare a organismelor naționale și/sau internaționale acreditate. Va fi implementată monitorizarea regulată a mediului marin în conformitate cu programul adoptat de Ministerul Mediului și Apelor.

Beneficiarul bulgar: Ministerul Mediului și Apelor, reprezentat de inspectoratele regionale din Varna și Bourgas și Agenția de Transport Maritim — Varna

Costul total al proiectului: 2,91 MEUR

Fonduri alocate de PHARE: 2,15 MEUR

Cofinanțare: 0,76 MEUR (Ministerul Mediului și Apelor)

Partea română va efectua următoarele activități:

- asistență pentru pregătirea proiectului. Se va asigura o anumită asistență tehnică pentru revizuirea activităților prevăzute, evaluarea tipului de echipament care va fi necesar, pregătirea specificațiilor tehnice și a documentației de ofertă pentru diferitele componente. Se va asigura conformitatea cu proiectele „în oglindă” ale părții bulgare;

- achiziționarea echipamentului de laborator. Conform acestei componente, se prevede achiziționarea de echipament suplimentar pentru îmbunătățirea calității activității de laborator, cum ar fi (indicativ): stație de epurare a apelor uzate ce conțin metale grele, autoclavă, microanalizor N/C TOC/TN, spectrometru pentru absorbție atomică;

- darea în exploatare a unui sistem de monitorizare. Se planifică îmbunătățirea sistemului de monitorizare printr-o monitorizare continuă a calității apei, precum și o mai mare

acuratețe. Următorul echipament va fi achiziționat (indicativ): stații automate pentru înregistrări rapide de date privitoare la parametrii apei mării, sisteme de informații geografice (GIS);

- modernizarea vasului „Chefalul” și achiziționarea unui vas de intervenție rapidă. Vasul „Chefalul” efectuează măsurători pentru a face profiluri hidrometrice pentru determinarea parametrilor hidrometrici ai apei mării (temperatură, teste de salinitate și densitate, curenți marini, test de pământ de pe fundul mării, transparența apei, culoarea apei etc.). Acest vas s-a aflat în anul 1999 în șantierul naval pentru lucrări de reabilitare, iar acum este în stare bună, însă are nevoie de dispozitive și aparate pentru a efectua măsurători precise. În vederea implementării Planului strategic de acțiune al Mării Negre se va achiziționa un vas de capacitate mică pentru intervenții rapide în caz de poluare accidentală. Acest vas va fi folosit, de asemenea, pentru monitorizarea și prevenirea daunelor provocate de algele marine, fenomen în creștere, acestea fiind înregistrate în ultimii ani ca distrugând plajele turistice.

Beneficiarul român: Compania Națională „Apele Române” — S.A.

Costul total al proiectului: 2,87 MEUR

Fonduri alocate de PHARE: 2,20 MEUR

Cofinanțarea: 0,67 MEUR (Compania Națională „Apele Române” — S.A.)

Proiectul RO0103.03 — Protecția zonelor mlăștinoase ale Dunării — un proiect-pilot pentru zona insulei Cama Dinu

Dunărea marchează granița dintre Bulgaria și România. De-a lungul Dunării de Jos există multe insule și câmpii inundate, dintre care unele sunt nedeteriorate, iar altele sunt grav afectate de activitatea omului, una dintre acestea din urmă fiind insula Cama Dinu. Aceste insule sunt importante pentru starea mediului înconjurător al Dunării, întrucât ele au rol în autopurificarea apei. Mai mult decât atât, varietatea lor biologică este neprețuită. Proiectul are ca scop supravegherea la Cama Dinu a florei și faunei, precum și studierea influenței calității factorului de mediu asupra acestora.

În ceea ce privește impactul asupra frontierei trebuie menționat că rezultatele proiectului-pilot sunt necesare la evaluarea posibilității de extindere a acestei inițiative pentru o porțiune mai mare a Dunării. În viitor supravegherea ar putea fi efectuată de toate agențiile de pe ambele maluri ale fluviului. Aceasta ar putea întări cooperarea dintre instituțiile locale de mediu. Ar putea influența, de asemenea, și calitatea apei, aerului și solului din zona de frontieră, iar România și Bulgaria vor beneficia de o Dunăre mai curată. Bulgaria este interesată de rezultatul acestui proiect și ar putea chiar întreprinde o abordare similară pentru insula Liuliak.

Se prevăd următoarele activități:

- elaborarea documentelor de ofertă;
- asistență în realizarea bazei de date, supravegherea și inventarierea florei și faunei din zona Cama Dinu. Pentru a analiza evoluția florei și faunei din zonă se va efectua un inventar al florei și faunei din zona insulei. Se va dezvolta o bază de date, iar autoritățile române vor supraveghea insula;

- achiziționarea echipamentului. În cadrul acestei secțiuni se va achiziționa echipamentul necesar pentru suprave-

ghere și pentru laboratorul din Giurgiu, cum ar fi (indicativ): un aparat automat de control, aparat de control al aerului, echipament de distilare a cianurilor, echipament de supraveghere biologică;

- construirea centrului de control al mediului în Cama Dinu. Un centru de control al mediului va fi construit pe insula Cama Dinu. Construcția va cuprinde și un mic muzeu biologic, săli pentru echipamentul de control, laborator;

- campanie de informare. Intenția este de a informa populația locală despre diversitatea biologică din zonă. Vor fi realizate pliante, broșuri, articole pentru mijloacele de informare în masă și se vor organiza ateliere pentru cei interesați.

Beneficiarul român: Ministerul Apelor și Protecției Mediului

Costul total al proiectului: 2,66 MEUR

Fonduri alocate de PHARE: 2,00 MEUR

Cofinanțarea: 0,66 MEUR (Ministerul Apelor și Protecției Mediului)

Proiectul BG0107.04 — Elaborarea unor viitoare proiecte de mediu

Obiectivul general al acestui proiect este de a acorda sprijin regiunii de frontieră în îndeplinirea cerințelor UE pentru mediu și de a îmbunătăți și a proteja cooperarea dintre regiunile de frontieră din Bulgaria și România în probleme de mediu.

Activitatea prevăzută constă în elaborarea unui raport asupra situației existente, a specificațiilor tehnice și a documentației de ofertă pentru următoarele două proiecte: „Parcul din zona mlăștinoasă” și „Sistemul de control comun pentru scurgeri”. Primul dintre aceste proiecte ar trebui să fie proiectul „în oglindă” bulgar pentru proiectul român „Protecția zonelor mlăștinoase ale Dunării— un proiect-pilot pentru zona insulei Cama Dinu” — PHARE CBC 2001, iar cel de-al doilea proiect ar trebui să elaboreze un sistem de control comun pentru scurgeri pentru Bulgaria și România.

Acesta va determina cele mai mari avanjate la frontieră, după cum urmează:

- cadrul de conducere integrat transfrontalier pentru Parcul din zona mlăștinoasă va asigura conservarea habitatelor și a unei rețele mari de mlăștini de ambele părți ale frontierei, recunoscând relațiile lor complexe;

- sistemul de control comun pentru scurgeri va furniza informații și date specifice pentru a soluționa conflictele dintre aceste două țări cu privire la originea substanțelor poluante și, pe baza acestor date și informații furnizate sub formă de rapoarte zilnice, trimestriale și anuale, inspectoratele regionale pentru mediu și municipalitățile împreună cu ministerele mediului vor elabora programe pentru evaluarea calității aerului, pentru controlul și reducerea poluării aerului, în vederea îmbunătățirii calității aerului.

Beneficiarul bulgar: Ministerul Mediului și Apelor

Costul total al proiectului: 0,25 MEUR

Fonduri alocate de PHARE: 0,25 MEUR

1.3.3. Prioritatea JPD: Dezvoltarea socioeconomică

În ciuda problemelor economice curente, regiunea de frontieră oferă potențial clar pentru dezvoltarea resurselor economice locale. În acest scop trebuie dezvoltate inițiativele individuale și proiectele locale cu impact transfrontalier.

Proiectele BG0107.05 și RO0103.04 — Fondul pentru proiecte mici comune (proiecte „în oglindă”)

Fondul pentru proiecte mici comune (JSPF) va fi înființat ca un mecanism flexibil care finanțează proiecte „la scară mică și de la om la om”, cu impact transfrontalier.

JSPF va funcționa respectând linii directoare specifice, dezvoltate pentru exercițiul 2000 și aprobate de serviciile Comisiei (delegațiile CE), și Ghidul practic PHARE pentru ISPA și SAPARD. Vor fi elaborate linii directoare comune de către cele două țări, care vor trebui să fie aprobate de delegațiile CE din Bulgaria și din România. Serviciile relevante ale Comisiei și în special Direcția Generală Agricultură vor avea, de asemenea, ocazia să facă observații asupra liniilor directoare. În principiu, JSPF va fi implementat după cum urmează: se va stabili un Comitet JSPF ad-hoc (comitet comun cu reprezentanți ai Bulgariei și ai României). Acest comitet va lansa o solicitare de propuneri, ce trebuie să fie deschisă și echitabilă pentru toate organizațiile calificate. Cererile prezentate vor fi evaluate de o echipă de evaluatori numită de Comitetul JSPF. Deciziile finale se vor lua pe baza recomandărilor acestora.

Candidații pentru proiecte vor avea nevoie, în cele mai multe cazuri, de asistență considerabilă pentru dezvoltare. Se pot organiza ateliere de instruire și informare pentru a-i informa și ajuta pe viitorii participanți, în așa fel încât să se asigure un înalt nivel de transparență și pentru a se încuraja prezentarea de propuneri de bună calitate. Secretariatul va numi, de asemenea, experți care să îi viziteze pe candidații la proiecte pentru a le acorda asistență, în special în chestiuni cum ar fi evaluarea costurilor de proiecte.

Fondul pentru proiecte mici (SPF) are scopul de a pune la dispoziție o contribuție PHARE totalizând 500.000 euro/regiune de frontieră. O cotă de până la 7% din contribuția PHARE (maximum 35.000 euro pentru fiecare țară) poate fi folosită pentru cheltuieli legate de pregătirea, selecția, evaluarea și monitorizarea asistenței.

Este necesară cofinanțarea și aceasta va constitui un criteriu pentru eligibilitatea proiectelor. Cofinanțarea minimă va fi de 10% din costul proiectelor soft (în numerar sau în natură).

Costul total al proiectului: 1,1 MEUR (0,55 MEUR pentru fiecare țară)

Fonduri alocate de PHARE: 1,0 MEUR (0,5 MEUR pentru fiecare țară)

Cofinanțare: 0,1 MEUR (0,05 MEUR pentru fiecare țară)

1.4. Condiții

Se asigură asistență PHARE pentru toate proiectele, cu condiția disponibilității cofinanțării naționale prezentate în tabelul de buget de mai jos.

Toate proiectele de investiții care, în concordanță cu regulile stipulate în Directiva 85/337/CEE, completată prin Directiva 97/11, necesită o evaluare a impactului de mediu, trebuie supuse unei evaluări a impactului de mediu. Dacă directiva nu a fost încă transpusă, procedura trebuie să fie similară celei stabilite de directiva sus-menționată.

Toate proiectele de investiții se vor desfășura cu respectarea legislației comunitare de mediu. Fișele de proiecte vor conține clauze specifice referitoare la respectarea legislației UE cu privire la mediu, în conformitate cu tipul de activitate desfășurat în cadrul fiecărui proiect de investiție.

Regulile finale de implementare JSPF vor fi verificate și aprobate de cele două delegații.

2. Bugetul

— milioane euro —

Codul proiectului	Prioritatea/ Titlul proiectului	PHARE			Cofinanțarea națională	Instituții financiare internaționale	Total
		Construcție instituțională	Investiții	Total			
Prioritatea JPD: Îmbunătățirea infrastructurilor locale și transnaționale		0	8,4	8,4	4,885	0	13,285
RO0103.01	Trecerea frontierei între Călărași (România) și Silistra (Bulgaria)	0	3,3	3,3	1,75	0	5,05
BG0107.01	Construirea de puncte de control la frontieră la Silistra	0	2,6	2,6	2,305	0	4,905
BG0107.02	Reabilitarea drumului II-29 de la granița dintre Bulgaria și România (Negru Vodă) până la General Toshevo	0	2,5	2,5	0,83	0	3,33
Prioritatea JPD: Protecția mediului		1,3	5,3	6,6	2,09	0	8,69
RO0103.02	Monitorizarea integrată a litoralului românesc al Mării Negre între Midia și Vama Veche	0,2	2,0	2,2	0,67	0	2,87
BG0107.03	Monitorizarea integrată a litoralului bulgăresc al Mării Negre între Durankulak și Rezovo	0	2,15	2,15	0,76	0	2,91
RO0103.03	Protecția zonelor mlăștinoase ale Dunării — un proiect-pilot pentru zona insulei Cama Dinu	1,1	0,9	2	0,66	0	2,66
BG0107.04	Elaborarea unor viitoare proiecte de mediu	0	0,25	0,25	0	0	0,25
Prioritatea JPD: Dezvoltarea socioeconomică		1	0	1	0,1	0	1,1
RO0103.04	Fondul pentru proiecte mici comune	0,50	0	0,50	0,05	0	0,55
BG0107.05	Fondul pentru proiecte mici comune	0,50	0	0,50	0,05	0	0,55
Subtotal România:		1,8	6,2	8,00	3,13	0	11,13
Subtotal Bulgaria:		0,50	7,50	8,00	3,945	0	11,945
TOTAL:		2,3	13,7	16	7,075	0	23,075

3. Măsuri de implementare

3.1. Structuri instituționale din Bulgaria

Pentru partea bulgară agenția de implementare a programului este Ministerul Dezvoltării Regionale și al Lucrărilor Publice, care va deține răspunderea totală privind implementarea programului, inclusiv aprobarea documentelor de ofertă, criteriile de evaluare, evaluarea ofertelor, semnarea contractelor, autorizarea și plățile facturilor.

Acesta va lucra strâns cu instituțiile beneficiare la elaborarea Termenilor de referință, a documentelor de ofertă, a criteriilor de evaluare, la evaluarea ofertelor, negocierea contractelor, a facturilor pentru plăți etc.

3.2. Structuri instituționale din România

În România agenția de implementare va fi Ministerul Dezvoltării și Prognozei, prin intermediul Direcției cooperare transfrontalieră (CBC), care va deține răspunderea totală privind implementarea programului, inclusiv: aprobarea documentelor de ofertă, criteriile de evaluare, evaluarea ofertelor, semnarea contractelor, autorizarea facturilor, cu excepția plăților facturilor care vor fi efectuate de Direcția plăți din cadrul aceluiași minister. Direcția CBC va mai cuprinde și o unitate pentru coordonarea națională a programelor CBC, denumită Unitate de coordonare a programului CBC (PCU—CBC). Această unitate va face legătura dintre instituțiile beneficiare și ministerele de resort pentru elaborarea Termenilor de referință, a documentelor de

ofertă, a criteriilor de evaluare, pentru evaluarea ofertelor, negocierea contractelor, facturile pentru plăți etc.

3.3. Măsuri luate în Bulgaria în vederea implementării

Programul va fi coordonat în conformitate cu procedurile¹⁾ Sistemului de implementare descentralizată PHARE (DIS). Coordonatorul național al asistenței (NAC) va deține răspunderea totală privind programarea, monitorizarea și implementarea programelor PHARE. NAC împreună cu responsabilul național cu autorizarea finanțării (NAO) vor avea răspunderea coordonării comune între PHARE (inclusiv PHARE CBC), ISPA și SAPARD.

Fondul Național (NF) din cadrul Ministerului Finanțelor, condus de NAO, va supraveghea administrarea financiară a programului și va deține răspunderea pentru toate aspectele controlului financiar și pentru raportarea către Comisia Europeană. NAO va deține răspunderea totală privind administrarea financiară a fondurilor PHARE. Acesta va asigura respectarea regulilor, dispozițiilor și procedurilor PHARE privind achiziționarea, raportarea și administrarea financiară, ca și respectarea regulilor Comunității de ajutorare a statelor, precum și efectuarea de rapoarte corespunzătoare și funcționarea sistemului de informare al proiectului. NAO va avea întreaga responsabilitate privind fondurile PHARE ale unui program până la încheierea programului.

Controlul financiar adecvat pentru implementarea programului va fi efectuat de către autoritatea națională de control competentă.

¹⁾ Avându-se în vedere regulile prezentate în anexa la Reglementarea Consiliului 1.266/1999.

Comisia va vira fonduri către NF în conformitate cu memorandumul de înțelegere semnat între Comisie și Bulgaria. Fondurile vor fi virate în urma cererilor din partea NAO.

O plată de până la 20% din fondurile care trebuie administrate local va fi virată către NF în urma semnării memorandumului de finanțare și a contractelor de finanțare (FA) dintre NF și agențiile de implementare (IA)/Oficiul de Plăți și Contractare (CFCU). Prevederile art. 2 și 13 din Memorandumul de înțelegere privind Fondul Național trebuie, de asemenea, respectate. Mai mult, NAO trebuie să prezinte Comisiei lista de responsabili cu autorizarea programului (PAO) desemnați, împreună cu o descriere a sistemului implementat, subliniind fluxul informațiilor dintre NF și IA/CFCU și modul în care funcția de plată va fi efectuată.

Se vor efectua patru tranșe de completare de până la 20% din fondurile care trebuie administrate local sau din bilanțul total al bugetului, oricare ar fi suma mai mică. Prima tranșă de completare va fi trimisă în momentul în care 10% din buget au fost cheltuite de IA și CFCU. A doua tranșă poate fi solicitată atunci când s-au făcut plăți în valoare de 30% din bugetul total valabil. Punctul declanșator pentru a treia tranșă este când s-au plătit 50% din buget, iar cea de-a patra și ultima tranșă se va efectua când s-au plătit 70% din buget. Cu excepția cazului în care s-a acordat autorizarea expresă de la sediul central al Comisiei, nu se poate face nici o cerere de acordare a unei tranșe dacă totalul fondurilor depuse în NF și la IA depășește 10% din bugetul total valabil al convenției. În mod excepțional NAO poate solicita o plată în avans mai mare de 20%, în conformitate cu procedurile stabilite în memorandumul de înțelegere menționat mai sus.

NF va face accesibile fonduri pentru IA, inclusiv pentru CFCU, conform FA semnate între NF și IA/CFCU, acolo unde este cazul. Fiecare FA va fi avizat din timp de Comisia Europeană. Atât CFCU, cât și IA trebuie să fie conduse de un PAO, numit de NAO în urma consultării cu NAC. PAO va fi răspunzător de toate operațiunile efectuate de CFCU/IA competente.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice din Bulgaria va constitui agenția de implementare (IA).

NF va deschide la o bancă aprobată în prealabil de Comisie și va administra un cont bancar separat în euro (principal) purtător de dobândă. În principiu toate conturile bancare vor fi purtătoare de dobândă. Dobânda va fi declarată Comisiei Europene. În cazul în care Comisia decide acest lucru, în baza unei propuneri a NAO, dobânda ar putea fi reinvestită în program. NF va asigura un sistem corespunzător de contabilitate și de gestiune a numerarului pentru conturile curente și de depozit utilizate pentru program.

NAO și PAO se vor asigura că toate contractele sunt elaborate în conformitate cu procedurile prezentate în Manualul DIS.

Toate contractele trebuie să fie încheiate înainte de data de 30 noiembrie 2003.

Toate plățile trebuie să fie încheiate până la data de 30 noiembrie 2004, cu excepția proiectului BG0107.01 „Construirea de puncte de control la frontieră la Silistra” și a proiectului BG0107.02 „Reabilitarea drumului II-29 de la

granița dintre România și Bulgaria (Negru Vodă) până la General Toshevo”, a căror dată limită pentru efectuarea plăților este 30 noiembrie 2005.

Orice capital care nu a fost utilizat până la datele limită va fi returnat Comisiei.

Pentru acele contracte care au fonduri reținute pentru o anumită perioadă de garanție care depășește perioada de efectuare de plăți în cadrul programului, suma totală a fondurilor referitoare la acele contracte, calculată de PAO și stabilită de Comisie, va fi depusă de NF pentru siguranță într-un cont separat purtător de dobândă înainte de încheierea oficială a programului. Agenția de implementare își asumă întreaga responsabilitate pentru a asigura că fondurile menționate vor fi folosite numai în vederea efectuării de plăți referitoare la clauzele de reținere. Agenția de implementare își asumă întreaga responsabilitate și în fața contractorilor pentru îndeplinirea obligațiilor referitoare la clauzele de reținere. Dobânda acumulată din fondurile depuse va fi plătită Comisiei după efectuarea ultimei plăți către contractori. Fondurile care nu au fost achitate contractorilor în urma efectuării plăților finale vor fi returnate Comisiei. NAO va face anual un scurt raport către Comisie asupra utilizării fondurilor depuse în conturile de garanție — și mai ales asupra plăților efectuate din aceste fonduri —, precum și asupra dobânzii acumulate.

3.4. Măsuri luate în România în vederea implementării

Programul va fi coordonat în conformitate cu procedurile¹⁾ Sistemului de implementare descentralizată PHARE (DIS). Coordonatorul național al asistenței (NAC) va deține răspunderea totală privind programarea, monitorizarea și implementarea programelor PHARE. NAC împreună cu responsabilul național cu autorizarea finanțării (NAO) vor avea răspunderea coordonării comune între PHARE (inclusiv PHARE CBC), ISPA și SAPARD.

Fondul Național (NF) din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, condus de NAO, va supraveghea administrarea financiară a programului și va deține răspunderea pentru toate aspectele controlului financiar și pentru efectuarea de rapoarte către Comisia Europeană. NAO va deține răspunderea totală privind administrarea financiară a fondurilor PHARE. Acesta va asigura respectarea regulilor, dispozițiilor și procedurilor PHARE privind achiziționarea, raportarea și administrarea financiară, respectarea regulilor Comunității de ajutorare a statelor, precum și efectuarea de rapoarte corespunzătoare și funcționarea sistemului de informare al proiectului. NAO va avea întreaga responsabilitate privind fondurile PHARE ale unui program până la încheierea programului.

Controlul financiar adecvat pentru implementarea programului va fi efectuat de către autoritatea națională de control competentă.

Comisia va vira fonduri către NF în conformitate cu convenția semnată între Comisie și România la data de 20 octombrie 1998. Fondurile vor fi virate în urma cererilor din partea NAO.

O plată de până la 20% din fondurile care trebuie administrate local va fi virată către NF în urma semnării acordului de finanțare și a contractelor de finanțare (FA) către NF și agențiile de implementare (IA)/Oficiul de Plăți și Contractare PHARE (OPCP/CFCU). Prevederile art. 2 și 13 din Memorandumul de înțelegere privind Fondul Național

¹⁾ Avându-se în vedere regulile prezentate în anexa la Regulamentul Consiliului 1.266/1999.

trebuie, de asemenea, respectate. Mai mult, NAO trebuie să prezinte Comisiei lista de responsabili cu autorizarea programului (PAO) desemnați, împreună cu o descriere a sistemului implementat, subliniind fluxul informațiilor dintre NF și IA/CFCU și modul în care funcția de plată va fi efectuată.

Se vor efectua patru tranșe de completare de până la 20% din fondurile care trebuie administrate local sau din bilanțul total al bugetului, oricare ar fi suma mai mică. Prima tranșă de completare va fi trimisă în momentul în care 10% din buget au fost cheltuite de IA și de CFCU. A doua tranșă poate fi solicitată atunci când s-au făcut plăți în valoare de 30% din bugetul total valabil. Punctul declanșator pentru a treia tranșă este când s-au plătit 50% din buget, iar cea de-a patra și ultima tranșă se va efectua când s-au plătit 70% din buget. Cu excepția cazului în care s-a acordat autorizarea expresă de la sediul central al Comisiei, nu se poate face nici o cerere de acordare a unei tranșe dacă totalul fondurilor depuse în NF și la IA depășește 10% din bugetul total valabil al convenției. În mod excepțional NAO poate solicita o plată în avans mai mare de 20%, în conformitate cu procedurile stabilite în memorandumul de înțelegere menționat mai sus.

NF va face accesibile fonduri pentru IA, inclusiv pentru CFCU, conform FA semnate între NF și IA/CFCU, acolo unde este cazul. Fiecare FA va fi avizat din timp de Comisia Europeană. În cazurile în care NF este chiar agentul de plată pentru CFCU/IA nu se vor vira fonduri de la NF către CFCU/IA. Atât CFCU, cât și IA trebuie să fie conduse de un PAO, numit de NAO în urma consultării cu NAC. PAO va fi răspunzător de toate operațiunile efectuate de CFCU/IA competente.

Ministerul Dezvoltării și Prognozei din România va constitui agenția de implementare (IA).

NF va deschide la o bancă aprobată în prealabil de Comisie și va administra un cont bancar separat în euro (principal) purtător de dobândă. În principiu toate conturile bancare vor fi purtătoare de dobândă. Dobânda va fi declarată Comisiei Europene. În cazul în care Comisia decide acest lucru, pe baza unei propuneri a NAO, dobânda ar putea fi reinvestită în program. NF va asigura un sistem corespunzător de contabilitate și de gestiune a numerarului pentru conturile curente și de depozit utilizate pentru program. Aceleași proceduri se vor aplica și pentru fondurile virate agenției de implementare.

NAO și PAO se vor asigura că toate contractele sunt elaborate în conformitate cu procedurile prezentate în Manualul DIS.

Toate contractele trebuie să fie încheiate înainte de data 30 noiembrie 2003.

Toate plățile trebuie să fie încheiate până la data de 30 noiembrie 2004, cu excepția proiectului RO0103.01 „Trecerea frontierei între Călărași (România) și Siliștra (Bulgaria)“, a cărui dată limită pentru efectuarea plăților este 30 noiembrie 2005.

Orice capital care nu a fost utilizat până la datele limită va fi returnat Comisiei.

Pentru acele contracte care au fonduri reținute pentru o anumită perioadă de garanție care depășește perioada de efectuare a plăților în cadrul programului, suma totală a fondurilor referitoare la acele contracte, calculată de PAO și stabilită de Comisie, va fi plătită IA înainte de încheierea oficială a programului. IA își asumă întreaga responsabilitate

pentru fondurile depuse până la efectuarea ultimei plăți și pentru a asigura că fondurile menționate vor fi folosite numai în vederea efectuării de plăți referitoare la clauzele de reținere. IA își mai asumă întreaga responsabilitate și în fața contractorilor pentru îndeplinirea obligațiilor referitoare la clauzele de reținere. Dobânda acumulată din fondurile depuse va fi plătită Comisiei după efectuarea ultimei plăți către contractori. Fondurile care nu au fost achitate contractorilor în urma efectuării plăților finale vor fi returnate Comisiei. NAO va face anual un scurt raport către Comisie asupra utilizării fondurilor depuse în conturile de garanție — și mai ales asupra plăților efectuate din aceste fonduri —, precum și asupra dobânzii acumulate.

3.5. Comitetul comun de cooperare

Un comitet comun de cooperare (JCC) a fost stabilit pe baza condițiilor prevăzute în art. 7 (1) din Reglementarea Comisiei nr. 2.760/98.

Copreședinții Comitetului comun de cooperare sunt la nivelul:

- ministrului adjunct/Ministerul Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice din Bulgaria;
- secretarului de stat/Ministerul Dezvoltării și Prognozei din România.

Copreședinții stabilesc alcătuirea delegațiilor lor respective la JCC, la nivel administrativ public local și central, aceștia putând crea grupuri de lucru specializate pe anumite domenii care să fie alcătuite din reprezentanți ai autorităților locale și experți din ministere și alte instituții interesate. Aceste grupuri de lucru vor analiza în detaliu evoluția fiecărui proiect, făcând recomandări cu privire la aspectele de administrare și evaluare și înaintând rapoarte la JCC.

Reprezentanții Comisiei Europene iau parte la întâlnirile JCC în calitate de membri. Aceștia vor controla respectarea regulilor UE, a cerințelor pentru măsurile propuse și ale proiectelor, respectarea măsurilor de implementare, analizând completările la propunerile de proiect în ceea ce privește componentele echivalente ale CBC PHARE.

Ședințele ordinare ale JCC trebuie să aibă loc la fiecare 6 luni pentru a analiza programul, în oricare dintre țările implicate, în vederea evaluării progresului acestuia pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite. Ședințele extraordinare ar putea fi necesare în perioada de elaborare a programelor și a propunerilor de finanțare anuale sau în cazul apariției unei probleme speciale de implementare. Asemenea evenimente ar putea fi stabilite în orice moment, prin acordul comun al copreședinților sau al Comisiei. Ședințele extraordinare întrunite la cererea Comisiei ar putea avea loc la Bruxelles.

Elaborarea rapoartelor, a ordinii de zi și a proceselor verbale pentru ședințele JCC este dispusă de copreședinți și serviciile acestora.

JCC decide printr-o aprobare unanimă și trebuie:

- să își expună părerea cu privire la prioritățile, obiectivele și măsurile CBC propuse să fie incluse în Documentul de programare comună;
- să aprobe selecția anuală finală a propunerilor de proiecte;
- să primească rapoarte de activitate, studii și evaluări ale programelor deja aprobate și ale părților componente ale acestora;

• să inițieze și să susțină activități care ar putea să promoveze măsuri CBC și să eficientizeze programe CBC prezente și viitoare.

4. Monitorizare și evaluare

Va fi stabilit un comitet comun de monitorizare (JMC). Acesta va fi alcătuit din NAO, NAC și Comisie. JMC se va întruni cel puțin o dată pe an pentru a analiza toate programele finanțate de PHARE, în vederea evaluării progresului acestora pentru a îndeplini obiectivele prezentate în memorandumul de finanțare și Parteneriatul de aderare. Acesta va mai coordona îndeaproape diversele instrumente de preaderare. JMC poate recomanda modificarea priorităților și/sau redistribuirea fondurilor PHARE.

JMC va fi ajutat de subcomitete de monitorizare (MSC) care vor fi alcătuite din NAC, NAO și PAO al fiecărei IA (și al CFCU, acolo unde este cazul) și serviciile Comisiei. MSC va analiza detaliat evoluția fiecărui program, inclusiv componentele și contractele acestuia, pe baza rapoartelor periodice de monitorizare și evaluare, elaborate cu ajutorul consultanților externi (în conformitate cu prevederile Manualului DIS). MSC va mai face recomandări referitoare la unele aspecte de administrare și proiectare, asigurându-se că acestea au fost efectuate. Acesta va raporta către JCC, prezentându-i rapoarte generale detaliate asupra programelor finanțate de PHARE.

5. Măsuri împotriva fraudei. Audit și evaluare

Toate memorandumurile de finanțare, precum și contractele care sunt încheiate ca urmare a acestora sunt supravegheate și controlate financiar de către Comisie (inclusiv Biroul European împotriva Fraudei) și de Curtea de Conturi a Uniunii Europene. Aceasta cuprinde măsuri cum ar fi verificarea ex ante a activităților de ofertare și de contractare efectuate de delegația țării candidate implicate, precum și inspecții inopinate.

Pentru a asigura protecția eficientă a intereselor financiare ale Comunității Comisia poate efectua controale și inspecții la locul respectiv conform procedurilor prevăzute de Reglementarea Consiliului (EURATOM, CE) nr. 2.185/96 din 11 noiembrie 1996 referitoare la controalele inopinate și la inspecțiile efectuate de Comisie în vederea protejării

intereselor financiare ale Comunității Europene împotriva fraudei și altor neregularități.

Se vor aplica procedurile prevăzute la art. 15 paragraful 3 din Reglementarea Comisiei nr. 2.222/2000 din 7 iunie 2000 privind comunicarea în cazul existenței unor neregularități și punerea în aplicare a unui sistem pentru gestionarea informațiilor în acest domeniu.

Conturile și operațiile Fondului Național, precum și, acolo unde este cazul, CFCU și toate agențiile de implementare competente pot fi verificate oricând Comisia decide acest lucru de către un auditor extern angajat de Comisie, fără a prejudicia responsabilitățile Comisiei și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene, după cum este menționat în Condițiile generale privind memorandumul de finanțare, anexat la acordul-cadru.

Serviciile Comisiei vor asigura că evaluarea ex post este efectuată după încheierea programului.

6. Transparență și publicitate

Responsabilul cu autorizarea programului corespunzător va avea îndatorirea de a asigura luarea tuturor măsurilor necesare pentru a asigura publicitatea corespunzătoare pentru toate activitățile finanțate din program. Acest lucru se va realiza în strânsă legătură cu delegația Comisiei. Detalii suplimentare se regăsesc în anexa nr. 3 „Transparență și publicitate“.

7. Condiții speciale

În cazul în care unele angajamente stabilite nu sunt respectate din motive care intră în limitele competenței Guvernului Bulgariei sau a Guvernului României, Comisia poate analiza programul în scopul anulării acestuia, în întregime sau parțial, conform deciziei Comisiei, și/sau relocalării fondurilor neutilizate în alte scopuri corespunzătoare obiectivelor Programului PHARE.

Toate structurile adecvate pentru implementare și administrare au fost deja înființate în timpul desfășurării programelor similare anterioare, demonstrând că părțile implicate pot să coopereze în vederea îndeplinirii obiectivelor propuse. Fiecare proiect aprobat de JCC va fi însoțit de o scrisoare de angajament în care se va afirma faptul că cofinanțarea locală va fi efectuată de beneficiari.

ANEXA Nr. 3

TRANSPARENȚĂ ȘI PUBLICITATE

Informare și publicitate pentru Programul PHARE al Comunităților Europene

1. Obiectiv și sferă de acțiune

Măsurile de informare și publicitate privind asistența din partea Comunității Europene prin Programul PHARE au intenția de a crește gradul de conștientizare a publicului și transparența acțiunilor UE, precum și de a crea o imagine consistentă privind măsurile respective în toate țările beneficiare. Informarea și publicitatea privesc măsurile care privesc o contribuție de la Programul PHARE.

2. Principii generale

Fiecare responsabil cu autorizarea programului care răspunde de implementarea memorandumurilor de finanțare și a altor forme de asistență va răspunde pentru publicitatea la fața locului. Această acțiune se va desfășura în

cooperare cu delegațiile Comisiei Europene, care vor fi informate asupra demersurilor făcute în acest scop.

Autoritățile naționale și regionale competente vor desfășura activitățile necesare pentru a asigura aplicarea efectivă a acestor aranjamente și pentru a colabora cu delegația Comisiei Europene la fața locului.

Măsurile de informare și publicitate descrise mai jos se bazează pe prevederile reglementărilor și deciziilor ce se aplică fondurilor structurale. Acestea sunt:

— art. 32 din Reglementarea (CEE) nr. 4.523/88, modificată prin Reglementarea (CEE) nr. 2.082/93, Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L193/30 din 31 iulie 1993;

— Decizia Comisiei din 31 mai 1994, Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L152/39 din 18 iunie 1994.

Măsurile de informare și publicitate trebuie să fie conforme cu prevederile reglementărilor și deciziilor susmenționate. Un manual de conformitate poate fi pus la dispoziție autorităților naționale, regionale și locale de către delegația Comisiei Europene din țara respectivă.

3. Informarea și publicitatea privind programele PHARE

Informarea și publicitatea vor face subiectul unui set de măsuri coerente, definite de autoritățile naționale, regionale și locale competente, în colaborare cu delegațiile Comisiei Europene, pentru durata memorandumului de finanțare, și va privi atât programele, cât și alte forme de asistență.

Costul informării și publicității referitoare la proiecte individuale va fi suportat din bugetul alocat proiectelor respective.

Când programele PHARE sunt implementate se vor aplica măsurile menționate mai jos la lit. a) și b):

a) Autoritățile competente din țările beneficiare trebuie să publice conținutul programelor și al altor forme de asistență în forma cea mai potrivită. Ele trebuie să asigure faptul că asemenea documente sunt distribuite în mod corespunzător și trebuie să le pună la dispoziție părților interesate. Ele trebuie să asigure prezentarea consecventă pe tot teritoriul țării beneficiare a materialelor de informare și publicitate produse.

b) Măsurile de informare și publicitate la fața locului trebuie să cuprindă următoarele:

(i) În cazul investițiilor de infrastructură cu un cost ce depășește un milion euro:

— panouri ridicate pe locurile respective, care să fie instalate în concordanță cu prevederile reglementărilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus, și specificații tehnice din manual, care să fie furnizate de delegația Comisiei Europene din țara respectivă;

— plăcuțe permanente pentru lucrările de infrastructură accesibile publicului larg, care să fie instalate conform prevederilor reglementărilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus, și specificații tehnice din manual care să fie furnizate de delegația Comisiei Europene din țara respectivă.

(ii) În cazul investițiilor productive, măsuri pentru dezvoltarea potențialului local și orice alte măsuri beneficiind de finanțare PHARE, ISPA sau SAPARD:

— măsuri care să conștientizeze beneficiarii potențiali și publicul larg cu privire la asistența PHARE, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările citate la paragraful 3 b) (i) de mai sus;

— măsuri adresate solicitanților de ajutoare de stat, parțial finanțate de PHARE, ISPA sau SAPARD, sub forma unei indicații în formularele care trebuie să fie completate de asemenea solicitanți, conform căreia o parte a ajutorului vine din partea UE și în mod special de la programele PHARE, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările de mai sus.

4. Transparența asistenței UE în cercurile de afaceri și printre potențialii beneficiari și pentru publicul larg

4.1. Cercurile de afaceri

Cercurile de afaceri trebuie implicate cât mai mult posibil în asistența care le privește în modul cel mai direct.

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor potrivite pentru diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari, în special către întreprinderile mici și mijlocii. Acestea trebuie să cuprindă și o indicație privind procedurile administrative care trebuie urmate.

4.2. Alți beneficiari potențiali

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor potrivite pentru diseminarea informațiilor către toate persoanele care beneficiază sau care ar putea beneficia de măsuri privind instruirea, ocuparea forței de muncă sau dezvoltarea resurselor umane. În acest sens se va asigura cooperarea dintre organisme de pregătire profesională implicate în ocuparea forței de muncă, afaceri și grupuri de afaceri, centre de instruire și organizații neguvernamentale.

Formulare

Formularele emise de autoritățile naționale, regionale sau locale privind anunțarea, solicitarea și acordarea de fonduri nerambursabile de asistență destinate beneficiarilor finali sau oricărei alte entități eligibile pentru asemenea asistență vor trebui să indice faptul că UE și în mod special programele PHARE, ISPA sau SAPARD furnizează sprijinul financiar. Notificarea de asistență transmisă beneficiarilor va menționa volumul sau procentul de asistență finanțat de programul în cauză. Dacă asemenea documente poartă stema națională sau regională, ele vor purta, de asemenea, și sigla UE de aceeași mărime.

4.3. Publicul general

Mass-media

Autoritățile competente vor informa mass-media, în maniera cea mai potrivită, despre acțiunile cofinanțate de UE și în special de PHARE, ISPA sau SAPARD. asemenea participare va fi reflectată în mod corect în această informare.

În acest scop lansarea operațiunilor (după ce au fost adoptate de Comisie) și fazele importante ale implementării lor vor face subiectul unor măsuri de informare, cu precădere în mass-media regională (presă, radio și televiziune). Trebuie asigurată o colaborare corespunzătoare cu delegația Comisiei Europene din țara beneficiară.

Principiile menționate în cele două paragrafe precedente se vor aplica anunțurilor, cum ar fi comunicate de presă sau comunicate de publicitate.

Acțiuni informative

Organizarea de acțiuni informative, cum ar fi: conferințe, seminarii, târguri și expoziții în legătură cu implementarea operațiunilor parțial finanțate de programele PHARE, ISPA sau SAPARD, va urmări să facă explicită participarea UE. Poate fi folosită ocazia pentru a se expune steagurile europene în camerele unde au loc întâlniri și se pune sigla UE pe documente, în funcție de situație. Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară va ajuta, după necesități, la pregătirea și realizarea acestor evenimente.

Materiale informative

Publicațiile (cum ar fi broșuri și pliante) despre programe și măsuri similare finanțate sau cofinanțate de PHARE, ISPA sau SAPARD trebuie să conțină pe pagina de titlu o indicație clară a participării UE, precum și sigla UE, în cazul în care stema națională sau regională este folosită.

În cazul în care asemenea publicații includ o prefață, aceasta trebuie semnată atât de persoana responsabilă în țara beneficiară, cât și de delegatul Comisiei, în numele acesteia, pentru a asigura că participarea UE este clară.

Aceste publicații se vor referi la organismele naționale și regionale responsabile cu informarea părților interesate. Principiile menționate mai sus se vor aplica, de asemenea, și materialelor audiovizuale.

5. Măsurile speciale privind panouri, plăcuțe permanente și postere

Pentru a asigura transparența măsurilor finanțate parțial de programele PHARE, ISPA sau SAPARD țările beneficiare vor asigura faptul că următoarele măsuri de informare și publicitate se supun condițiilor de mai jos:

Panouri

Panouri care furnizează informații privind participarea UE la finanțarea investiției ar trebui ridicate la locul tuturor proiectelor în care participarea UE ajunge până la un milion euro sau mai mult. Chiar în cazul în care autoritățile naționale sau regionale competente nu ridică un panou care să anunțe propria lor implicare în finanțare, asistența UE trebuie menționată oricum pe un panou special. Panourile trebuie să fie de o mărime corespunzătoare anvergurii operațiunii (ținându-se seama de mărimea cofinanțării din partea UE) și trebuie să fie pregătite conform instrucțiunilor prevăzute în manualul tehnic ce se poate obține de la delegațiile Comisiei Europene, la care se face referire mai sus.

Panourile vor fi mutate din loc nu mai devreme de 6 luni după terminarea lucrărilor și vor fi înlocuite, în cazul

în care este posibil, de o plăcuță permanentă în conformitate cu specificațiile descrise în manualul tehnic la care se face referire mai sus.

Plăcuțe permanente

Plăcuțe permanente ar trebui amplasate în zonele accesibile publicului larg (centre de congrese, aeroporturi, stații etc.). În plus față de sigla UE asemenea plăcuțe trebuie să specifice partea finanțată de UE, alături de o mențiune a programului în cauză PHARE, ISPA sau SAPARD.

În cazul în care o autoritate națională, regională sau locală ori un alt beneficiar decide să ridice un panou, să plaseze o plăcuță permanentă, să afișeze un poster sau să ia orice altă măsură pentru a da informații despre proiecte cu un cost mai mic de un milion euro, participarea UE trebuie, de asemenea, să fie indicată.

6. Prevederi finale

Autoritățile naționale, regionale sau locale implicate pot lua în orice situație măsuri suplimentare, dacă le consideră necesare. Ele vor consulta delegația Comisiei Europene și o vor informa despre inițiativele pe care le au în vedere, astfel încât delegația să poată participa în mod corespunzător la realizarea acestora.

Pentru a înlesni implementarea acestor prevederi Comisia, prin intermediul delegațiilor sale la fața locului, va asigura asistență tehnică sub forma îndrumării asupra cerințelor de design, în cazul în care este necesar. Se va realiza un manual, scris în limba țării respective, care va conține indicații detaliate în formă electronică și va fi disponibil la cerere.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro